

Granskning av bokslut och årsredovisning per 2020-12-31

Region Västernorrland

2021-04-16

Sammanfattning

På uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Region Västernorrland har KPMG granskat regionens årsredovisning för räkenskapsåret 2020. Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Regionens revisorer ska enligt kommunallagen 12 kap bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

Årsredovisningen

Vi har granskat årsredovisningen och vi har inte funnit några väsentliga felaktigheter i denna. Årsredovisningen har i allt väsentligt upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed.

Vi har inte identifierat några väsentliga felaktigheter i årsbokslutet, och i granskningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att årsbokslutet inte, i allt väsentligt, är upprättat i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning.

Resultat och prognos

Regionens resultat för året uppgår till 208 mnkr, vilket är 90 mnkr högre än samma period förra året och 188 mnkr högre än budget. Det beror främst på erhållna bidrag hänförliga till covid-19 pandemin, 500 mnkr. Verksamhetens nettokostnader är 177 mnkr högre än föregående år, ökningen ligger framförallt i högre personalkostnader.

Det finns ett negativt balanskravsresultat om 214 mnkr att återställa från tidigare år. Årets balanskravsresultat på 214 mnkr innebär att tidigare års negativa balanskravsresultat regleras i sin helhet detta år.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet. Balanskravet bedöms uppfyllt.

Underlag för revisorernas bedömning utifrån fullmäktiges mål

Enligt bestämmelser i kommunallagen (KL) ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen för god ekonomisk hushållning.

Vår sammanfattande bedömning är att det är svårt att objektivt bedöma utfallet av finansiella mål och verksamhetsmål med betydelse av god ekonomisk hushållning. I vår bedömning har vi beaktat att resultatet är kraftigt påverkat av bl a extra generella statsbidrag med anledning av covidpandemin. Det framgår inte av riktlinjerna hur sådana särskilda intäkter (och kostnader) ska beaktas i bedömningen. Vad gäller verksamhetsmålen och mer detaljer se sid 9.

Årsredovisning 2021 04-16

DocuSigned by:

Frida Kolbiack

416CD1B156774EB...

FRIDA KOLBIACK

Auktoriserad revisör

DocuSigned by:

Lena Medin

9CB391F9DD1D41B...

LENA MEDIN

Certifierad kommunal revisör

Innehåll

	Sida
Bakgrund	
— 1.1	Syfte och revisionsfråga 4
— 1.2	Revisionskriterier 4
— 1.3	Metod och avgränsningar 5
Resultat av granskningen	
— 2.1	Förvaltningsberättelse 6
— 2.2	Redovisningsprinciper 6
— 2.3	Balanskrav 7
— 2.4	Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning 8
— 2.5	Resultaträkning 10
— 2.6	Balansräkning 11
— 2.7	Kassaflödesanalys 12
— 2.8	Driftredovisning 12
— 2.9	Investeringsredovisning 12
— 2.10	Sammanställd redovisning 13

Bakgrund

Vi har av Region Västernorrlands revisorer fått i uppdrag att granska bokslut och årsredovisning för räkenskapsåret 2020. Uppdraget ingår i revisionsplanen för år 2020.

Regionens revisorer ska enligt 12 kap Kommunallagen (KL) bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som fullmäktige beslutat. Revisorerna ska pröva om räkenskaperna är rättvisande. Revisorernas uttalande avges i revisionsberättelsen.

1.1 Syfte och revisionsfråga

Syftet med granskningen är att bedöma om regionens årsredovisning har upprättats i enlighet med kommunallag, lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och god redovisningssed i kommuner och regioner. Resultatet av vår granskning utgör underlag för revisorernas utformning av revisionsberättelsen.

Vårt uppdrag är att granska årsredovisningen i syfte att ge revisorerna ett tillräckligt underlag för revisionsberättelsen.

Lagen om kommunal bokföring och redovisning (2018:597) (LKBR), började gälla från och med 1 januari 2019.

1.2 Revisionskriterier

Bedömningsgrund för vårt uttalande avseende huruvida årsredovisningen i allt väsentligt är upprättad i enlighet med gällande lagar och regler bygger på följande revisionskriterier:

- Kommunallag (KL) och kommunal bokförings- och redovisningslag (LKBR)
- God redovisningssed, definierad av Rådet för Kommunal Redovisning (RKR) och Sveriges Kommuner och Regioner (SKR)
- Interna regelverk och instruktioner
- Fullmäktigebeslut

Bakgrund fortsättning

1.3 Metod och avgränsningar

Vår granskning sker i den omfattning som följer av God revisionssed i kommunal verksamhet, främst såsom denna definieras av SKR och Skyrev. Detta innebär att granskningen inte uppfyller de krav som ställs på en auktoriserad revisor eller ett auktoriserat revisionsbolag enligt revisorslagen eller internationella standarder för revision (ISA). Det innebär att vi inte uttalar oss över årsredovisningen så som vi gjort om dessa krav varit uppfyllda.

Granskningen av årsredovisningen omfattar:

- Förvaltningsberättelse
- Resultaträkning
- Balansräkning
- Kassaflödesanalys
- Noter
- Drift- och investeringsredovisning

Granskningen har genomförts genom:

- Dokumentstudier av relevanta dokument inklusive årsredovisningen
- Intervjuer med berörda tjänstepersoner
- Analys av nyckeltal för verksamhet och ekonomi i den omfattning som krävs för att bedöma om resultatet är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen
- Avstämning av väsentliga poster i resultat- och balansräkning mot erforderliga underlag
- Översiktlig analys av övriga poster

2. Resultat av granskningen

2.1 Förvaltningsberättelse

Enligt 4 kap. 1 § LKBR ska en årsredovisning innehålla en förvaltningsberättelse, resultaträkning, balansräkning, kassaflödesanalys, noter, driftredovisning, investeringsredovisning och sammanställda räkenskaper (om sådana upprättas enligt 12 kap 2 § LKBR).

RKR preciserar i RKR R15 vad förvaltningsberättelsen ska innehålla. Nämndernas förvaltningsberättelser regleras inte av LKBR, utan betraktas som underlag till Regionens förvaltningsberättelse. Vi har inte granskat nämndvis redovisning.

Vi bedömer att regionens förvaltningsberättelse i huvudsak uppfyller kraven vilka preciseras i RKR R15.

2.2 Redovisningsprinciper

I årsredovisningen anges under avsnittet Ekonomisk analys och redovisning att redovisningen skett enligt god kommunal redovisningssed med vilket avses i överensstämmelse med LKBR och RKR:s rekommendationer.

Vid vår granskning har vi stickprovvis granskat regionens redovisningsprinciper, genom intervjuer och översiktlig kontroll, mot RKR:s gällande rekommendationer.

Vår bedömning är att regionen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer med vissa undantag:

I likhet med tidigare år konstaterar vi att anpassningen till RKR R4 Materiella anläggningstillgångar inte är fullt ut genomförd avseende komponentredovisning. Investeringar från och med 2018 redovisas enligt komponentansatsen.

I årsredovisningen saknas uppgifter om vilken rekommendation regionen använder avseende intäkter, framförallt erhållna bidrag.

Vi rekommenderar regionen att årligen dokumentera en egen genomgång mellan aktuella redovisningsprinciper och av regionen tillämpade principer.

När det gäller leasingavtal, RKR R5, är grunden att det bör finnas finansiell leasing som är mest vanlig och inte endast operationell leasing. I regionen redovisas samtliga leasingavtal som operationella.

Vi rekommenderar att regionen gör en genomgång av sina väsentliga leasingavtal, exempelvis långa lokal avtal, för att bedöma om de ska anses som finansiell eller operationell leasing enl RKR R5.

Vår bedömning utifrån väsentlighetsprincipen är att regionen i huvudsak efterlever RKR:s rekommendationer.

2. Resultat av granskningen fortsättning

2.3 Balanskrav

En region ska enligt KL göra en avstämning av balanskravet och redovisa denna i förvaltningsberättelsen. Eventuella negativa resultat som uppkommer ska enligt KL regleras inom tre år. Om det föreligger synnerliga skäl finns emellertid möjlighet att inte reglera ett negativt resultat enligt KL 8 kap 5§. RKR har lämnat information om beräkning och redovisning av balanskravet utifrån tolkning av förarbeten till reglerna om balanskrav i LKBR och KL.

Regionen redovisar en avstämning av balanskravet enligt KL i förvaltningsberättelsen. Regionens överskott för året uppgår till 208 mnkr. Vid avstämning av balanskravet avgår realisationsvinster om 8 mnkr, orealiserade förluster i värdepapper 14 mnkr varvid balanskravsresultatet uppgår till 214 mnkr.

Det finns ett negativt balanskravsresultat om 214 mnkr att återställa från tidigare år. Årets balanskravsresultat på 214 mnkr innebär att tidigare års negativa balanskravsresultat regleras i sin helhet detta år.

Det har i vår granskning inte framkommit någon ytterligare post att ta hänsyn till vid beräkning av balanskravsresultatet. Balanskravet bedöms uppfyllt.

2. Resultat av granskningen forts.

2.4 Bedömning av fullmäktiges mål med betydelse av god ekonomisk hushållning

Regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i KL 10 kap. 2-6 §§ (hel- och delägda kommunala bolag, stiftelser och föreningar).

I KL stadgas även att regionerna ska ha en god ekonomisk hushållning, vilket får ses som ett överordnat krav och innebär i de allra flesta fall att det inte räcker med att intäkterna enbart täcker kostnaderna, eftersom det på längre sikt urholkar regionens ekonomi.

Enligt kommunallagens bestämmelser ska fullmäktige i budgeten ange finansiella mål och verksamhetsmål som har betydelse för god ekonomisk hushållning. Revisorerna ska bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de av fullmäktige beslutade målen.

Regionfullmäktige har i regionplanen för 2020 – 2022 fastställt nedanstående inriktningsmål. I regionplanen är endast ekonomiperspektivet kopplat till god ekonomisk hushållning men vi tolkar av årsredovisningen att samtliga perspektiv är viktiga i detta avseende. Önskade nivåer för 2020 baseras på bedömning utifrån erforderlig utveckling i enlighet med fastställd målnivå 2022, se Uppföljningsbilaga RVN 2020 (Till regionplan 2020 – 2022, diariet 2020-08-28). Bedömningen sker inte utifrån enskilda mått utan är enligt årsredovisningen en samlad bedömning utifrån genomförda eller påbörjade aktiviteter och åtgärder.

Invånarperspektivet	Jämlik fördelning av resurser utifrån behov
Medarbetarperspektivet	Medarbetarna är delaktiga och har en bra arbetsmiljö
Processperspektivet	Effektiva och framgångsrika verksamheter
Ekonomiperspektivet	En ekonomi i balans över tid

Regionstyrelsens samlade bedömning är att regionen inte uppfyllt fullmäktiges krav på god ekonomisk hushållning fullt ut.

2. Resultat av granskningen forts.

2.4.1 Finansiella mål

De finansiella målen är:

Långsiktiga mål (10 år och framåt)	Önskade resultat 2022	Målbedömning 2020
<p>Målsättning gällande god ekonomisk hushållning, 2 procent* av intäkter från skatt och generella statsbidrag motsvarande cirka 160 miljoner kronor.</p> <p>Med god ekonomisk hushållning och en soliditet över noll på längre sikt (25-30 år), har generationsfrågan i finansieringen av dagens verksamhet beaktats fullt ut.</p> <p><i>*Exklusive marknadsvärdering av finansiella placeringar.</i></p>	Återställning av underskotten fram till 2020 har skett.	Målet har nåtts
	Det egna kapitalet förstärks under planperioden och soliditeten bör öka.	Målet har nåtts
	Pensionsförvaltningen tillförs årligen minst ett belopp motsvarande den årliga förändringen av Region Västernorrlands pensionsavsättning, för att trygga framtida pensionsåtaganden.	Målet har nåtts
	Prioritering och förflyttning av resurser och uppdrag till Primärvården sker successivt enligt de underlag som utarbetas och beslutas allteftersom. Överflyttning av medel ska ske inom ramen för befintliga resurser och inom ramen för god ekonomisk hushållning.	Måluppfyllelsen är på väg att uppnås

Regionens bedömning är att regionen är på väg att nå målen för god ekonomisk hushållning ur ett finansiellt perspektiv.

Vi kan visserligen utifrån resultatet i årsredovisningen dela styrelsens bedömning. Det bör dock noteras att resultatet är kraftigt påverkat av de extra tillskott som regionen fått med anledning av covidpandemin, bl a 195 mnkr i generella statsbidrag. Vi noterar att hälso- och sjukvårdsnämnden redovisar en stor budgetavvikelse. Se vidare nästkommande sidor.

Av riktlinjerna/styrdokument*) framgår inte hur sådana särskilda intäkter (och kostnader) som uppstått med anledning av pandemin ska hanteras i bedömningen. Men beaktande ovanstående är det svårt att göra en objektiv bedömning att de finansiella mål som är kopplade till god ekonomisk hushållning har uppnåtts.

*) God ekonomisk hushållning och hantering av resultatutjämningsreserv och Samlad ledningsprocess

2.4.2 Verksamhetsmål

Verksamhetsmålen är indelade under tre perspektiv. Under respektive perspektiv finns ett antal mått kopplade till respektive perspektiv. Regionstyrelsens har enligt de symboler som presenteras i årsredovisningen bedömt att måluppfyllelsen är på väg att uppnås.

Till varje perspektiv finns långsiktigt mål, önskat resultat 2022 samt önskad nivå 2020.

Ett antal mål har kvantifierbara och mätbara mått t ex Region Västernorrland har ett effektiv styr- och ledningssystem där bedömningen sker utifrån index i Hållbart medarbetarengagemang. Dessa mått går också att följa upp mot underlag.

Andra är mer svåra att bedöma. Ett exempel är om ambitionerna i Region Västernorrlands hållbarhetsarbete har uppnåtts. Måttet är utveckling enligt hållbarhetsplanen men där arbetet med planen fortfarande pågår. Av texten framgår att handlingsplaner för nämnderna inte är fastställda. Vi kan inte verifiera att tre av fyra målområden har uppnåtts.

Vår bedömning är att det är svårt att objektivt bedöma utfallet av verksamhetsmålen.

2. Resultat av granskningen forts.

2.5 Resultaträkning

Årets resultat uppgår till 208 mnkr vilket är 188 mnkr bättre än det budgeterade resultatet på 20 mnkr. Verksamhetens intäkter har ökat med ca 17,2 % (242 mnkr) medan kostnaderna har ökat med ca 4,6 % (418 mnkr) jämfört med föregående år. Ökningen av intäkter avser främst bidrag från staten för merkostnader i samband med Covid -19 pandemin ca 500 mnkr, varav bidrag avseende provtagningskostnader och merkostnader uppgår till 304 mnkr för året. Kostnadernas ökning är främst hänförliga till personal, 217 mnkr samt merkostnader i pandemins spår, till exempel sjukvårdsmaterial.

Generella statsbidrag och utjämning uppgår till 182 mnkr mer än budget, beroende på olika stöd med anledning av Covid -19. Skatteintäkterna är 95 mnkr lägre än budget.

Negativa budgetavvikelser för regionens verksamheter avser främst hälso- och sjukvårdsnämnden där det finns en budgetavvikelse på -23 mnkr. Inom hälso- och sjukvårdsnämnden visar specialistvården fortsatt stora underskott, 313 mnkr, en budgetavvikelse på 66 mnkr. Övriga nämnder visar positiva budgetavvikelser.

För Regional Utveckling beror överskottet i huvudsak på minskade kostnader vilka i sig är hänförliga till minskat resande och inställda utbildningar och konferenser.

För Hälso- och sjukvårdsnämnden beror underskottet i huvudsak på ökade kostnader vilka i sig är hänförliga till framförallt personal och köpta tjänster.

Regionstyrelsen visar ett överskott på 135 mnkr som delvis förklaras av ej fördelade bidrag relaterade till Covid-19.

Stor del av resultatet förklaras av ersättningar med anledning av Covid-19. Vi är därför fortsatt oroade över resultatutvecklingen, inte minst utifrån den "vårdskuld" som beräknas uppstå med anledning av pandemin.

Vi har granskat resultaträkningen och har inte funnit några väsentliga felaktigheter.

2. Resultat av granskningen forts.

2.6 Balansräkning

2.6.1 Övriga fordringar

Övriga fordringar har ökat med 72 mnkr, ökningen förklaras i sin helhet av statsbidrag kopplade till merkostnader och provtagning som inte erhållits ännu. Vår bedömning är att en korrekt periodisering har gjorts.

2.6.2 Kortfristiga skulder

Kortfristiga skulder har ökat med 210 mnkr, 127 mnkr av denna ökning förklaras av ökad skuld förutbetalda skatteintäkter avseende 2019 samt 2020. Upplupna personalskulder har ökat med 30 mnkr, där 23 mnkr förklaras av en ökad semesterlöneskuld. Övriga interimsskulder har ökat med 75 mnkr och det förklaras delvis av reservering av ej verkställd lönerevision, 25 mnkr, samt ökad reservering av köpta vårdtjänster inom specialistvården 17 mnkr.

2.6.3 Finansiell leasing

Vi har noterat att Regionen har ett antal väsentliga leasingavtal, framförallt hyresavtal avseende lokaler, som skulle kunna ses som finansiell leasing. Vår rekommendation är att regionen ser över sina leasingåtaganden och gör en bedömning om de enl RKR R5 bör redovisas som finansiell leasing i årsredovisningen.

2. Resultat av granskningen forts.

2.7 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys beskriver hur verksamhet och investeringar finansierats och hur de har inverkat på verksamhetens likvida ställning.

Den tillämpade modellen synes överensstämma med RKR R13 Kassaflödesanalys.

Vår bedömning är att kassaflödesanalysen redovisar regionens finansieringar och investeringar och att kassaflödesanalysen har upprättats i enlighet med gällande rekommendation.

2.8 Driftredovisning

Enligt LKBR 10:1 ska driftredovisningen innehålla en redovisning av hur utfallet förhåller sig till den budget som har fastställts för den löpande verksamheten.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfall kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget.

Vår bedömning är att informationen kring driftredovisningen i årsredovisningen uppfyller kraven i enlighet med lagstiftning och rekommendationer.

2.9 Investeringsredovisning

Enligt LKBR 10:2 ska investeringsredovisningen innehålla en samlad redovisning av regionens investeringsverksamhet.

Enligt RKR R14 Drift- och investeringsredovisning ska utfallet kunna stämmas av mot årsredovisningens övriga delar och fullmäktiges budget samt plan för investeringsverksamheten. Vidare framgår det att fleråriga pågående och under året avslutade investeringar ska kunna stämmas av samt ska investeringsredovisningen även ska omfatta koncernföretags investeringar som fullmäktige tagit ställning till.

Vår bedömning är att informationen kring investeringsverksamheten i årsredovisningen uppfyller kraven på en samlad investeringsredovisning i enlighet med lagstiftning och rekommendationer.

2. Resultat av granskningen forts.

2.10 Sammanställd redovisning

Sammanställda räkenskaper för en kommunal koncern avser enligt LKBR 12:1 en sammanställning av regionens och de kommunala koncernföretagens resultaträkningar, balansräkningar och kassaflödesanalyser samt noter.

Kommentar

De juridiska personer som, förutom Regionen, i första hand är aktuella är Kommunalförbundet Kollektivtrafikmyndigheten i Västernorrlands län (50 %), Stiftelsen Läns museet Västernorrland (70 %) och Scenkonst i Västernorrland AB (60 %).

Regionen har inte upprättat någon sammanställd redovisning sedan 2009, vilket enligt vår bedömning har varit förenligt med RKR:s rekommendation nr 8:2. Detta beror på att övriga juridiska personer endast har en ringa omsättning och balansomslutning i förhållande till Regionen

LKBR 12:1 innebär bland annat en utvidgning av vilka juridiska personer som ska ingå i koncernredovisningen. Ändringen innebär bland annat att även juridiska personer där regionen inte har ett betydande inflytande ska anses vara ett koncernföretag om den juridiska personen har särskild betydelse för regionens verksamhet eller ekonomi.

Regionen har inte gjort någon ändring i sin bedömning vad gäller sammanställda redovisningen.

kpmg.com/socialmedia

The information contained herein is of a general nature and is not intended to address the circumstances of any particular individual or entity. Although we endeavor to provide accurate and timely information, there can be no guarantee that such information is accurate as of the date it is received or that it will continue to be accurate in the future. No one should act on such information without appropriate professional advice after a thorough examination of the particular situation.

© 2020 KPMG AB, a Swedish limited liability company and a member firm of the KPMG network of independent member firms affiliated with KPMG International Cooperative ("KPMG International"), a Swiss entity. All rights reserved.

The KPMG name and logo are registered trademarks or trademarks of KPMG International.